

1919/41
Képesítőből

Ara 20 fillér.

TIZENHETEDIK ÉVFOLYAM.

3. SZÁM.

PÉNTEK, 1919. JANUÁR 3.

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE: EGY ÓRA 5 K., NEGYEDÉVRE 15 K., FÉLÉVRE 30 K., EGÉSZ ÉVRE 60 K. EGYES SZÁM 20 FILLÉR, VASÁRNAP 30 FILLÉR.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNY
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 6.

Annál jobb!

Debrecen, január 2.

Ha valamelyik józan magyar szocialista megmondaná a magyar kommunista vezérének, hogy ha így folytatják az izgatást, a csak nemrég felszabadult Magyarország rombadől, ők azt felelnék: Annál jobb! Csak hadd pusztuljon, menjen itt tönkre minden, érték, emberélet, a fő, hogy győzzön a proletárradalom, azaz, hogy ők ilhessenek a nyeregbe. Mit nekik az ország, mit nekik a nép, mit a sokat emlegetett proletár, nekik csak az a fontos, hogy az eljövendő proletárdiktatura idején ők legyenek a diktátorok. Mit bánják ők, ha közben be is masírozna a hemmüket körülvevő ma még imperiálista államok katonái és tönkreuzzák ezt az országot, mit bánják ők, ha tönkre is megy minden termés, megállnak a gépek, elpusztulnak a gyárak, beköszönt az éhség, a maga borzalmas formájában, éhezni fog gazdag és szegény, burzsoá és munkás egyaránt, nekik csak az ő diktatúrájuk a fontos, ezért hallandók feladozni mindent, a gögös burzsoát, a buta parasztot, sőt a proletármunkást is.

Józan emberek, akik Oroszországból hazajöttek, rémes dolgokat beszélnek az ottani lehetetlen, zürzavaros állapotokról. A termés ugyszólván teljesen megszánt, irtózatossá van mindenek az egyik vidéken, olesőség van a másik területén, mert a közlekedés terén valóságban borzalmas állapotok uralkodnak. Hogy néhány ember az ilyen lehetetlen viszonyok közepette is jól él a zürzavarban látásván, az is bizonyos, de hogy józan gondolkodású ember nem akad, aki ezeket az állapotokat itt is meg akarná változtatni, az még bizonyosabb.

Édíg csak a fővárosban dolgoznak a bolsevikok — más néven kommunista urak, de úgy látszik, ki akarnak jönni a vidékre is. — Hát csak jöjjenek, jó helyre jönnek!

Maguk a szociáldemokraták fogják elűzni őket, mert ezek az emberek a szociáldemokrácia nemes elveit valósággal diszkreditálták és többet ártnak a szociáldemokráciának, mint a nagytöke és nagybirtok urai valaha is árthattak.

A vidék népének kötelessége, hogy az ilyen tulzó agitátorok ellen a legnagyobb eréllyel lépjen fel. Lássák ezek az urak, hogy a magyar nép még nem tart ott, hogy ha megkérdezik tőle, mi lesz, ha Magyarország összeomlik, azt felelje: Annál jobb!

Január hó végén lesznek a képviselőválasztások a kerületi beosztás alapján

A minisztertanács elvetette a proporcionális szavazási rendszert — A kisebbségnek mégis képviseletet juttatnak — A választást a megszállott területekre is kiírják

Budapesti tudósítónk táviratozza: Ma délelőtt 11 órakor minisztertanács ült össze, amely az eldöntésre váró nagyhordereű kérdések roppanat anyaga miatt valószínűleg napokig permanenciában marad. A minisztertanácsban a kormány minden tagja résztvesz és időnkint megjelenik több államtitkár és referens is, hogy jelentést tegyenek.

A minisztertanács elsősorban a választások kérdésével foglalkozott. A belügyminiszter miután a minisztertanács régebben az ő hozzájárulásával is elfogadta az aránylagos választási rendszert, sőt már az előkészületeket is megtették az ez alapon elrendelendő választásokra, most aggodalmát fejezte ki a minisztertanács előtt és kijelentette, hogy nem meri vállalni a felelősséget az ilyen választásért. A minisztertanács ezért ismét tárgyalni kezdte a választási rendszer kérdését. A kormány többsége nem ragaszkodik sem a proporcionális rendszerhez, sem a régi, verültetenkíni szavazás rendszeréhez, hanem azt a rendszert fogadja el, amely jobban biztosítja a mai viszonyok között a választások gyors és nyugodt megtartásának lehetőségét.

A mai minisztertanács meghallgatta a szakértőket, a proporcionális választási tervet kidolgozóit, Beke Manó egyetemi tanárt és Rédey Ferenc dr.-t. Mindakettő azt hangoztatta, hogy a proporcionális választási rendszer mellett a választások 6 héten belül megtarthatók lesznek. Ezzel szemben Mihályfi miniszteri tanácsos a kerületi választások lehetőségéről referált s azt hangoztatta, hogy a kerületi választások mellett a választások 4 héten belül eloljthatnak.

Nagy Vince belügyminiszter egy hírlapíró előtt délben a következőket jelentette ki:

A kerületi beosztás készen van, valamint föl van állítva az a választási skála is, amelynek alapján abban a pillanatban, mikor a minisztertanács eldönti, hogy hány választóra esik egy képviselő, meg lehet kezdeni a végleges, a legminuciózusabb munkálatokat. Ehez képest ha a minisztertanács a választás napját kitűzné, a választás napjáig a munkálatok befejezést nyerhetnének. A városokban könnyű lesz ez a dolog, mert már most és

akár körzövel is ki lehet rajzolni a határokat. A vidéken azonban még a régi járásokat sem lehet tekintetbe venni, hanem egészen új választási átcsoportosítást kell végezni.

A minisztertanács tárgyalásait fél háromkor félbeszakította és délután 5 órakor folytatta. Estefelé a minisztertanács teljes meg egyezésre jutott a választások dolgában. A főszempont, amelyen elindultak, az volt, hogy az országnak minél előbb szüksége van a törvényhozó testületre és ezért a lejtromos szavazás rendszerét elvetették, mert ennek keresztülvitele nagy késedelemmel járna. A képviselőválasztások január végén lesznek. A szavazás 463 kerületben jelöltekre és nem pártokra történik.

A részletekre vonatkozóan Nagy Vince belügyminiszter a következőképen informálta a sajtó képviselőit, akiket este 10 órára hívott meg:

— A kormány a kerületi választás mellett döntött és az új kerületi beosztás mellett négy hét múlva meglesznek a választások. 463 kerület lesz, ebből 83 törvényhatósági városi, melyből Budapestre 33 kerület esik, 56 rendezett tanácsú város és nagyközség és 324 falusi kerület.

A kormány a kisebbség képviseletét is érvényre akarja emelni és ezért a két választási rendszert kombinálják a következőképen: 463 kerületre elrendelik a választást. Ennek elvégzése után a szabályszerűen és valóban bekerülő mandátumok egynegyedének erejű kisebbségi mandátumokat kreálnak.

Ugyanis nem lehet arra számítani, hogy mind a 463 kerületben megtarthatják szabályszerűen a választást és a kisebbségi mandátumok számát ezért nem állapították meg egy fix számban, hanem a bekerülő mandátumok számának negyedrészeben. Ha például a rendes választáson bejut 240 képviselő, akkor ezután még 60 kisebbségi képviselőnek jut mandátum. Időrendben az eljárás az, hogy a rendes választások után megtartják a pótválasztásokat. Miután ebből megállapították, hogy hány kisebbségi képviselő lehet, központi megszámlálással megállapítják az egész

URANIA
Műt. — Japánból — Vaskárpát
Január 3-4-5

A VÖRÖS lobogó
a világfordulón
1000 drámájú 4
fe vonásoson
Pósterkép:
Gunnar Tolvaes.

APOLLO
Műt. — Kínából — Vaskárpát
Január 3-4-5

HARRISON
Műt. — Kínából — Vaskárpát
Január 3-4-5

BARRISON
Műt. — Kínából — Vaskárpát
Január 3-4-5

II.
Bársonk vigjáték 4 fel-
vonásban
Főszereplők:
Bátkay Marton
Gyárfás Dezső,
Somogyi Nusi

Előadások
3-5-7-9 és 8-10 órák

országban kisebbségben maradt szavazatokat és ezek alapján a pártok között arányosan osztják el a kisebbségi mandátumokat, melyek azoknak a jelölteknek jutnak, akik a kisebbségi szavazatok közül a legtöbbet kapták. A kisebbségi mandátumok szétosztását a Kuria végzi, a statisztikai hivatal bevonásával.

A kerületek beosztása a nyelvhatárok tekintetében vétellel történik.

Az igazoló eljárást a 18.000-nél több lakossal bíró városokban a lisztihivatalok végzik előzetesen. Kisebb helyeken az igazolás személyesen történik a választás helyén.

A választásokat a kormány az ország egész területére rendeli el és amikor itthon publikálja, egyidejűleg bejelenti az ententének is, hogy nemzetgyűlést akarunk egybehozni s elvárjuk az entente intézkedését a megszálló csapatoknál, hogy a választások zavartalanul legyenek megtarthatók.

Egyébként a választói korhatárról a szavazás titkosságáról a meghozott néptörvény intézkedik.

Törvény a birtokreformról

A minisztertanács foglalkozik a birtokreform kérdésével is. Buzsák Barna földművelésügyi miniszter javaslatát pontonként tárgyalják le. Ez igen nagy munka és éppen ez teszi szükségessé a minisztertanács permanenciáját. Ha a minisztertanács a javaslatot elfogadja, úgy ezt november hó 16-iki nemzetgyűlésen nyert felhatalmazás alapján kihirdetik és törvényerőre emelik.

A társadalom fejlődése és a tulajdon

Ily címen folytatta Markovits Lajos dr. múlt heti előadását az ipartestület dísztermében. — A rendkívül érdekes szabadelőadásnak különös értéket adott, hogy nagyon világos és mindenki számára érthető stílusban, mégis nem kevésbé nívós formában világította meg ezt a ma oly aktuális témát.

Múlt heti előadásának tömör ismertetése után elmondta, hogy a mai társadalmi élet alapja a magántulajdon. Ennek a fogalomnak fejlődését, változását rövid történelmi áttekintéssel vázolta. Mai értelmezésében is megkülönböztette a jogi uralmat és a tényleges uralmat valamely dolog felett. Ismerte a ma is érvényben levő korlátozásokat, például vadászati, halászati tilalmat.

A mai értelemben vett tulajdonjog évezredekig nem létezett. Elsősorban csak ingók: ruhanemű, ékszer stb. képeztek magántulajdont. Ez volt az úgynevezett testi birtok. Később, a népvándorlás korában, élelmészeti cikkek szolgáltató dolgok: nyájak, képeztek egyes törzsek közös tulajdonát, míg végül a meghódított földterületeket is annak tekintették. Erre utal a vérszerződés egy pontja is. A francia forradalom teremtette meg a szabad birtokot, ám ennek sem volt tiszta eredménye, mert lehetséges maradt is így a fökhalmozás, ami a proletáriátust teremt meg. Nálunk 1848. nem hozta meg ezt a földreformot, meghagyta a világi és egyházi hitbizományokat.

Ma a különböző politikai pártok, régi szokás szerint, jelszavakat dobtak a közönség közé. A Károlyi-párt programjában benne van formailag a magántulajdon „szentségének” megvédése is, holott egy polgári pártállású miniszter, Szende Pál által kilátásba helyezett különleges vagyonadó sem egyéb, mint épen burkolt támadás a magántulajdon ellen. — Ha nem is valljuk magunkénak a szocialista párt új frakciójának, a kommunista pártnak elvét: a magántulajdon rögtön és minden formában való megszüntetését (hiszen Marx és Engels sem ezt követelték kom-

munista kiáltványukban), de meg kell szünni a polgári tulajdon mai fogalmának. Nem azt kell megakadályozni, hogy bárki tulajdont szerezzen, hanem azt, hogy ezáltal másokat kizsákmányolhasson. A földnek, amely minden érték forrása, állami tulajdonná kell válni, hogy ne csupán a földmunkásoké legyen, hanem mindenkié, aki dolgozik. Ilyen szociális tulajdon létesítésével kell megakadályozni a földműves és ipari proletáriátus keletkezését, hiszen ma egy kézimunkás sem tudja megkapni munkájának ellenértékét. — A föld mint örökberlet kerüljön művelőihez. Förténelmileg kimutatott fejlődés eredménye a tulajdonnak ily formája.

Az előadást a hallgatóság nagy figyelemmel kísérte és végül elismerésének adott kifejezést.

Pozsony megszállása

A hadügyminisztérium sajtóosztálya jelenti:

A csehek tegnap bevonultak Pozsonyba.

Pozsony, január 2. A csehek szerdán este 8 órakor vonultak be a városba. Egy egész cseh ezred egy olasz ezredes parancsnoksága alatt rögtön megszállotta a középületet, a pályaudvart. Dévényujfalut tegnap reggel foglalták el a csehek. — Bécsbe új napján sok menekült érkezett Pozsonyból, akik legnagyobb részét osztrák-német alattvalók.

A csehek és a délszlávok összeköttetését akarnak teremteni

Bécs, január 2. Pozsony megszállása a bécsi lakosság körében nagy feltűnést keltett. A „Neue Freie Presse” ezt írja:

A megszállás rendkívül jellemző arra a helyzetre, amelyben Magyarország van. — A csehek mostani önkényes lépésében fenyegetés is van Ausztria ellenében, amely a legfontosabb vonalon nem érintkezhetik Magyarországgal. Bécsi diplomáciai körökben ezt az előnyomulást nem közönséges hatalmi terjeszkedésnek tekintik, hanem jelentőségesebb háttérrel tulajdonítanak neki: a csehek összeköttetését akarnak létesíteni a dél felől előnyomuló jugoszlávokkal, akik részint osztrák, részint magyar területen akarják folytatni útjukat Sopron felé, amelynek irányában pár nap múlva előnyomulnak. A csehek hirtelen és váratlan előnyomulása egy megállapodás végrehajtása, amely Massaryknak Prágába történt bevonulása után jött létre a cseh és délszláv kiküldöttek között. A csehek csak arra vártak, hogy Olaszországból megérkezzék a cseh légő, amely azután olasz vezérkari tisztek vezetése alatt megkezdte a magyarországi operációt. A pozsonyi megszállás csak az első lépés a további messzemenő hadműveletek felé.

Az entente gazdasági bizottsága Budapesten

Bécs, január 2. Az *Ungarische Post* jelentése szerint Taylor amerikai gazdasági felügyelő vezetésével ma bizottság érkezett Bécsbe, hogy a gazdasági, főleg az élelmészeti viszonyokat az entente megbízásából tanulmányozza. A bizottság, melyben Taylor munkatársai is részt vesznek, az angol, francia és olasz kamara megbízottaiból áll és még e hét folyamán *Budapestre érkezik*, hogy Magyarország gazdasági viszonyaival megismerkedjék, főleg pedig *Magyarország szénellátásáról gondoskodjék*. A bizottság több napig marad Budapesten.

Az erdélyi román kormány lefoglalta a piski-i szénkőszelvet

Budapesti tudósítónk táviratozza: A nagysebei román kormány ma értesítette a magyar kormányt, hogy a *piskii állomáson tartott nagyobb szénzállítványt nem enged Magyarországra továbbítani* mindaddig, míg a román kormánynak 1000 tonnát kitevő szénzállítványt a petrozsényi bányák termeléséből nincs kielégítve. A kormány a fegyverszüneti szerződésnek ezen újabb megsértése miatt panasszal fordult a francia fegyverszüneti bizottsághoz.

Erdély francia tisztek parancsnoksága alá kerül

Budapesti tudósítónk táviratozza: Az aradi incidens úgy a magyar, mint a francia fegyverszüneti bizottságot arról győzte meg, hogy Erdély megszállása nem maradhat mostani ideiglenes állapotában s a francia katonai hatóságok kénytelenek voltak elismerni, hogy a romániai csapatok hangulata nem alkalmas a kölcsönös béke és türelem megteremtésére. A román csapatok legfeljebb indifferens francia tisztek vezetése alatt felelnek meg annak a célnak, hogy a fegyverszüneti szerződés hatálya alatt Erdélyt az entente megbízásából megszállják. Ezt a nézetet, amely a magyar kormány kebelében alakult ki először, a magyar fegyverszüneti bizottság a minap Szegeden történt találkozás alkalmával közölte Berthelot tábornokkal, a keleti entente-haderők főparancsnokával. Berthelot nagy jó akarattal fogadta ezt a kérést és kijelentette, hogy amennyiben a magyar kormány részletesen közölné vele mindazon megszállott magyar városok jegyzékét, melyekben a román megszálló erő francia parancsnokság alá lenne helyezendő, a maga részéről igyekezni fog a lehetőséghez képest honorálni a magyar kormány kívánságát.

Ebből folyólag a magyar fegyverszüneti bizottság ma külön jegyzékben átnyújtotta Vyx alezredesnek azoknak a városoknak az összeállítását, melyekbe francia tisztí bizottságok kiküldetését javasolja. A jegyzék szerint francia tisztek vezénylete alá lenne helyezendő: Kolozsvár, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Beszterce, Szászrégen, Marosujvár, Gyergyószentmiklós, Csíkszereda, Székelyudvarhely, Sepsiszentgyörgy, Kézdivásárhely, Brassó, Fogaras, Erzsébetváros, Dicsősémmárton, Nagyszeben, Nagyenyed, Tóvis, Kiskapus, Petrozsény, Déva, Lugos, Karánsebes, Orsova, Lippa, Temesvár, Versec, Resicabánya, Fehértemplom, Pancsova, Nagybecskerek, Nagykikinda, Arad Nagyvárad, Margitta, Nagykároly, Szatmárnémeti, Máramarosziget, Nagybánya és végül Dész.

Vyx alezredes átvette a jegyzéket és azonnal továbbította az entente-haderők keleti parancsnokságához.

A román kormányzótanács nem választat

Athirek Ferdinánd király koronázásáról

Kolozsvár, január 2. Kolozsváron olyan hírek terjedtek el, hogy a románok koronázási ünnepségre készülnének. E híresztelések szerint Ferdinánd romániai király Kolozsvárra készül, hogy itt megkoronáztassa magát. Más híresztelések szerint pedig a székely román kormányzótanács a keletmagyarországi részekben sürgősen választásokat akarna végrehajtani. A ke-

letmagyarországi fő kormánybiztosság ma telefonon érintkezésbe lépett a nagyszébeni román kormányzótanáccsal, ahonnan dr. Dragomir kormányzótanácsi sajtófőnök a leghatározottabban megcáfolta a híreket. Kijelentette, hogy mindaddig, míg a béketárgyalások nem döntenek a hovátartozandóság felett, nem is gondolnak ilyen és ezekhez hasonló tervekre.

A Muraközben szerbek váltják föl a jugoszláv csapatokat

Nagykanizsa, január 2. Tekintettel a jugoszláv csapatok állandó garázdálkodására és fenyegető magatartására, már a legközelebbi napokban megtörténik a jugoszláv csapatoknak reguláris szerb csapatokkal való felváltása a Muraközben. A déli vasut nagykanizsai üzletvezetősége és a zágrábi üzletvezetőség ma megállapodásra jutott a horvátországi forgalom tekintetében; e szerint Zágráb és a magyarországi Kotre állomás között naponként négy vonat fog közlekedni.

A franciák Mackensen szökéséről főlnök

Budapesti tudósítónk táviratozza: A francia csapatok szigorúan őrzik a fővárosi Károlyi-kastélyt és környékét, hogy Mackensen tábornagy esetleges távozását szándékát megghusítsák. A magyar kormány ugyanis a rendelkezésre állott csekély haderővel nem volt képes a 170.000 főnyi Mackensen-hadsereg irtóernálására szigorúan keresztülvinni és nagy számú német csapatnak sikerült átkelni a határon és elkerülni az internálást. A francia fegyverszüneti bizottság tudomást szerzett erről a tényről és attól fél, hogy esetleg maga Mackensen is elhagyhatja Magyarországot, ezért teljes titokban intézkedett, hogy az eredetileg Budapest megszállására szánt 2000 főnyi csapatot meglepetésszerűen Főthra küldjék. Mackensen kedd délután óta nem érintkezhetik a világgal s a franciák valóságos fogolyként kezelik.

Az új záróra-rendelet

Szigoru megszorítások az üzletek nyitvatartására

Ma jelent meg Rostás István rendőrikapitány újabb rendelete az üzletek zárójáról, amely igen szigorú rendelkezéseket tartalmaz. A rendeletben a főkapitány a következőket rendel el:

A minisztériumnak a zárórát szabályozó 6184-1918. M. E. számú rendelete, valamint belügyminiszter urnak és kormánybiztos urnak ezen rendelet alapján kibocsátott és érvényben fentartott rendelete értelmében a nyitvatartási üzletek, továbbá az ipari és kereskedelmi irodák köznapokon és vasárnapokon való nyitvatartása a következőképen szabályoztatik:

Hétköznapokon:

1. A nyitvatartási üzletek, tehát fűszerüzletek is, valamint a eselédszerzők és állás-közvetítők üzleteit, a kelmefestők, ruhafestők, gyűjtő üzleteit reggel 7 órától a. u. 4 óráig szabad nyitva tartani.
2. Az élelmiszereket árusító üzleteket reggel 6 órától a. u. 6 óráig szabad nyitva tartani. Idetartoznak a bodogák, hentes, mészáros, esemegeüzletek s általában azon árusítási üzletek, amelyekben fogyasztásra teljesén elkészített és alkalmas élelmiszerek túljomólag helyben elfogyasztásra árusítatnak.
3. Ételkifőzők, kávémérsek, cukrászdák s fodrászüzleteket este 7 óráig szabad nyitva tartani.

4. Gyógyszertárak este 8 órakor zárandók be.

5. Sörházak, pálinkamérsek, koresmák egyáltalában zárva tartandók.

6. Vendéglők déli 12 órától a. u. 3 óráig és este 7 órától 9 óráig, kávéházak este 10 óráig tarthatók nyitva, azonban szeszes italok ezen üzletekben sem szolgáltathatók ki senkinek és semmilyen mennyiségben, étkezés közben sem.

7. Színházakban az előadások este 10 óráig okvetlenül befejezendők. Vasárnap és ünnepnapokon az előadások a. u. 3-tól este 10 óráig nyitva tarthatók.

8. Muzszihelyek hétköznapokon a. u. 5-től este 10-ig, vasárnap és ünnepnapokon pedig a. u. 3-tól este 10-ig tarthatók nyitva. A 7-kor végződő előadás után 1 órai szünet tartandó, amely alatt a nézőtér jól kiszellőztetendő.

9. Társaskörök, kaszinók, együletek este 10-ig tarthatók nyitva.

Vasárnapokon és egyéb munkaszüneti napokon:

1. Azon árusítási üzletek, amelyek kizárólag kenyér, péksütemény, tej, gyümölcs, főzelék és zöldség ílék, vagy ésvirág árusítására vannak berendezve, továbbá a hentes és mészáros üzletek reggel 7 órától a. u. 10 óráig tarthatók nyitva.

Ninden más ipari és kereskedelmi árusításra berendezett üzlet vasárnapokon és munkaszüneti napokon az egész napon át zárva tartandók.

2. Kávémérsek reggel 7 órától délelőtt 10 óráig tarthatók nyitva.

3. Ételkifőzők délelőtt 10 órától délután 3 óráig s délután 5 órától este 7 óráig tarthatók nyitva.

4. Cukrászdák délelőtt 10 órától este 6 óráig tarthatók nyitva.

5. Fodrászüzletek reggel 7 órától déli 12 óráig tarthatók nyitva.

6. Gyógyszertárak este 8-ig tarthatók nyitva.

7. Kávéházak, ugyminth hétköznapokon este 10-ig tarthatók nyitva.

8. Vendéglők délelőtt 10-től délután 3-ig és este 7-től este 9-ig tarthatók nyitva.

9. Utcákon és tereken gyümölcsöt, élővirágot azok, akiknek erre hatósági engedélyük van, reggel 7 órától délután 2 óráig árusíthatnak.

10. Dohány, dohánygyártmányok és dohányzáshoz szükséges cikkek, továbbá postai értékiegyek és okmánybélvegek kizárólagos dohánnyárudákból munkaszüneti napokon reggel 7-től délelőtt 9-ig, a vasúti állomáson 10 óráig árusíthatók.

11. Nyitvatartási üzletekben, valamint az ezekhez tartozó irodai helyiségekben az árusítással összefüggő irodai munka, a nyitvatartási üzlet nyitvatartásának ideje alatt végezhető.

12. A szikvizgyárosok szikvizet vasárnapokon reggel 7 órától déli 12 óráig árusíthatnak és szállíthatnak házhoz.

13. Napilapok és más időszakos folyóiratok nyitvatartási üzletekben azok nyitvatartása alatt az utcákon, tereken, valamint a vasúti állomáson ugy köznapokon, mint vasárnapokon és munkaszüneti napokon a szokásos keretekben és módzatok mellett az egész napon át árusíthatók.

Figyelmeztetem a háztulaidosokat, hogy mindennap a házak kapui este 6 órakor bezárandók, kapupóz azonban a kapinyitáért csak este 9 órától szedhető.

Figyelmeztetem az összes érdekeltet, hogy szeszes italokat sehol, senkinek és semmiféle mennyiségben kiszolgáltatni nem szabad.

Telthát fűszerüzletekben, valamint más egyéb üzletekben, ahol eddig zárt palackokban árusítottak szeszes italt, sem szabad kiszolgáltatni. Különösen és ismételten nyomatékosan figyelmeztetem az italmérési üzletek tulajdosonosait, hogy szeszes italoknak esetleg zárt áitók mögött való kiszolgáltatásától feltétlenül és a legteljesebb mértékben tartózkodjanak, mert e tilalom megszegése esetén már az első esetben a legszigorubbán fognak büntetenni.

Végül figyelmeztetek mindenkit, hogy a

zárójára, valamint a szeszes italok kiszolgáltatásának teljes eltiltására vonatkozó fenti rendelkezések pontos betartását állandóan a legszigorubbán ellenőriztetni fogom s mindazok, akik a rendelkezéseket megszegik, kihágást követnek el, mely kihágás már az első esetben 15 napig terjedő elzárással és 200 K, illetőleg 600 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntetettnek. Ezenfelül az italt kiszolgáltatóktól a szeszes italkészlet elkoboztatik és az italkimérési jog haladéktalanul visszavonatik.

Minden valószínűség szerint e rendelet újabb rendelkezés fogja követni, amely a kávéházak zárójárát még jobban megszorítaná. Az új záróra rendelet ügyében a kormány azonban még nem döntött s az újabb megszorítás eleredelése még nem bizonyos.

Festetich hadügyminiszter a magyar néphadseregről

Vége a pofonrendszernek — A csuklógyakorlatokat eltörlük — A kaszárnya a kultura terjesztője legyen

Budapesti tudósítónk táviratozza:

Festetich Sándor hadügyminiszter a katonák bizalmi férfai előtt figyelemre méltó beszédet mondott, amelyben nyilatkozott a néphadsereg feladatáról is. Rámutatott arra, hogy nem támadó célokra lesz szükségünk a hadseregnek, hanem azért, hogy *tentartsuk a rendet*, nem nézve sem jobbra, sem balra *lehetetlenné tegyük a terrort*, mely az ország nyugalalmát veszélyeztetik. Kijelentette, hogy *ő nem lehet a reakció és a bot- és pofonrendszer embere*. Teljességgel ki van zárva, hogy ő a bizalmi férfi rendszernek ellensége volna. Hivatkozott Jaurésnak *Az új hadsereg* című könyvére, melyben azt írja, hogy *a modern állam hadserege csak védekező lehet*. Együtt kíván működni egyrészt a legénységgel, másrészt a tisztikarral. Amennyiben valakinek politikai nézete a *kommunizmus* felé hajlik, az szabadságában áll, nem kifogásolja, de ennek az eszmének a megvalósítását olyan eszközökkel, melyeket a szociáldemokrácia is a legerősebben elítél, *nem hajlandó megengedni*. Azonban az ilyen emberekkel sem barátja az erőszak alkalmazásának. Ezekről az elemektől csak úgy tudunk megszabadulni, ha maguk a katonák küszöbölik ki őket maguk közül.

Közölte továbbá a miniszter, hogy kénytelen esz bizonyos rendeleteket kiadni, de ezeket ne értsék félre. Rendeletileg fogja szabályozni a foglalkoztatást. *Az egész országban betölti a csuklógyakorlatokat*. Sürgősen fog intézkedni a foglalkoztatás ügyében, hiszen a katonák agyonunják magukat a kaszárnyában. *A laktanyának nevelőintézetnek kell lennie*, melyben a művelődést előmozdítják és akartónak hiányos ismereteit kipótolják. Amennyiben a viszonyok megengedik, *mozikat* fog berendezni, hogy a katonák megfelelően szórakozzanak. Lesz *céllövészet* is, de nem az eddigi sablonos formában. Majd kijelentette, hogy ha bárkinek valami kívánsága van, jöjjön hozzá a legnagyobb bizalommal, ő intézkedni fog, hogy az illető kívánsága teljesíthető.

Végül kifejtette a miniszter, hogy *az új rendezett és demokratikus hadsereg felállítására Magyarországnak létkérdése*, az új Magyarország erőpróbája, mert *ezzel mutatja meg az ententának a béketárgyalások küszöbén, hogy itt rendezett viszonyok vannak s hogy az ország életképes*. Ez dönti el, hogy önálló

állam leszünk-e, vagy hogy bekövetkezvén az összeomlás, szomszédaink feldarabolnak-e. Mi rajtunk fordul meg a dolog, bajtársak, segítősek.

A katonák bizalmi férfiai nagy tetszéssel fogadták a hadügyminiszter fejtegetéseit és meglepődéssel távoztak el.

A megszállott Kolozsvár

Neculcea tábornok rendeletei

Kolozsvár, január 2. Neculcea román tábornok, a VII. divízió parancsnokának rendeletére tegnap plakátokat függesztettek ki a város forgalmasabb pontjain. A tegnap kifüggesztett rendeletek azonosak a Marosvásárhelyen már régebben kibocsátottakkal. Az első rendelet a románok elleni erőszakoskodások szigorú megtorlását helyezi kilátásba s retorzióképen azt jelenti be, hogy a haditörvények legteljesebb szigorával lépnek fel azok ellen, akiket rajtakapnak.

A másik rendeletet december 27-iki kellel, részben módosítva, adta ki Neculcea tábornok és a következőképpen szól:

Közírárté tetnek a román kir. főhadiszállás következő intézkedései:

1. Tilos a lakosságnak a magyar kormány által szervezett katonai egységekbe való belépés, illetve sorozás céljából eltávozni. Azok, akik idegen zászó alatt való katonai szolgálat teljesítése céljából mégis elhagyják lakóhelyüket és vagyonukat, mindenkorra eltávoztottnak tekintenek és lakóhelyükre többé vissza nem térhetnek.

2. Az összes, Romániával ellenséges viszonyban álló államok hadseregeinek tényleges és tartalékos tisztjei kötelesek a román kir. hadsereg zónáját haladéktalanul elhagyni. Az ez ellen vétők haladéktalanul internáltak fognak. Kivételül csak azok a tiszték képeznek, akik a megszállott területen bírván illetőséggel, itt vannak családjukkal és itt van gazdaságuk. De ezek is, ha hebizonyították, hogy a román nemzet érdekeit sértő cselekményre vetemednek, kiutasíthatnak.

3. Az osztrák-magyar katonaszemélyeknek tilos az egyenruha viselése.

Azok azonban, kiknek polgári ruhájuk nincsen, kötelesek rendfokozatuk jelvényeit eltávolítani.

Kolozsvár, 1918. december 27.

A román királyi VII. hadosztály parancsnoka
Neculcea tábornok.

Az élet a megszállott városban

Nagyváradról jelenti tudósítónk: Tegnap délelőtt keresztül utazott Nagyváradon Vincze Sándor dr., a kolozsvári fő kormánybiztosság hadügyi előadója, az erdélyi magyarság egyik vezére. Vincze kimerítően informálta Ágoston Péter nagyváradai kormánybiztost a megszállott Kolozsvár viszonyairól. — A román parancsnokság a város egész életét megváltoztatta. A közigazgatás ugyan a régi szervek kezében maradt, de hatásköre illuzórius: az történik, amit a román parancsnokság elhatároz. A közigazgatási hatóságok mellé román összekötő tiszteket osztottak be, akik irányítják az egyes végrehajtó szerveket. A nyilvános gyűléseket beítozták, az egyesülési szabadságot beszüntették. Három embertől több nem járhat csoportosan az utcán. A dologtalan egyéneket összefogdosták, kényszermunkára viszik őket és deportálással fenyegetőznek.

A fegyvereket, katonai felszereléseket, marhákat, lovakat be kell szolgáltatni. Akinél kincstári anyagot találnak, tolvajnak minősítik és haditörvényeszk elé állítják. Az utcán csak este féltizenegy óráig szabad tartózkodni, a színházak, mulatóhelyek tíz óráig tarthatják nyitva helyiségeiket.

Budapest felé csak a román katonai parancsnokság írásos engedélyével szabad utazni. Mindazok, akiknek nincs Kolozsváron

bejelentett lakásuk, tartoznak a várost nyomiban elhagyni, feltéve, ha a románok által megszállva tartott községekben illetékesek. — Meg nem szállott heységekbe csakis engedély alapján lehet utazni.

A sajtó, posta, távirtda és telefon cenzura alatt állnak. A román parancsnokság tetszése szerint rekvirálhat és ezzel az eszközzel él is. Az a híresztelés, mintha a megszállott területeken soroznának, nem felel meg a valóságnak. Az internálást is csak az indokolatlan munkanélküliekkel és a románellenes izgatókkal szemben alkalmazzák. Az összes rendelkezéseket különben magyar és románnyelvű plakátokon tették közírárté Neculcea tábornok és Bartha Sándor dr. rendőrfőkapitány aláírásával.

Ágoston Péter kormánybiztos megkérdezte Vincze Sándort, hogy a Kolozsvárt megszálló csapatok előnyomulása mikorra várható. Vincze dr. kijelentette, hogy hétnyolc napig semmi esetre sem mehetnek tovább, mert felszerelésük, ruházatuk fölötté kezdetleges. Most szerelik fel őket a kolozsvári magyar raktárakból.

Ezek szerint Nagyvárad román megszállásának kérdésében, amely Berthelot tábornok diplomatikus nyilatkozata óta bizonytalan jelleget öltött, még mindig nincs semmi pozitívum.

A négy milliós burgonyapanama

Ellentétek Nagy Ferenc miniszter és Vass János államtitkár között

Budapesti tudósítónk táviratozza: A ma délelőtt kezdődött minisztertanács a Burgonyaközpont eltűnt millióinak ügyével is foglalkozik. Ebben a kérdésben Nagy Ferenc közlelmezési miniszter és Vass János államtitkár között ellentét támadt. Erre vonatkozólag Károlyi Mihály miniszterelnök ma a következő nyilatkozatot tette közzé:

— Az Országos burgonyaközvetítő iroda burgonyadara-üzleteire vonatkozóan Nagy Ferenc miniszter ur és Vass János dr. államtitkár ur nyilatkozataiból kivethető félreértést kötelességemnek tartom tisztázni. Tény az, hogy Vass János államtitkár ur nekem két-három hét előtt jelentést tett erről a visszaélésről és fölhatalmazást kért minden irányban a legszigorubb vizsgálatra és eljárásra és azért is fordult hozzám, mert a visszaélés mögött nemcsak egy nagy politikai bojtány húzódik meg, hanem mert ez ügyben nagy összekötetési emberek is kompromittálva vannak. Az államtitkár urnak előre is biztosítva kellett magát éreznie, hogy nyugodtan dolgozhasson tovább. Nagy Ferenc miniszter ur már azelőtt is foglalkozott a burgonyadara-szállítási visszaéléssel s a legszigorubb vizsgálattal Erdélyi Mór kormánybiztost bízta meg. Amikor Vass János államtitkár ur vette kezébe a dolgot, Erdélyi kormánybiztos áttette anyagát Vass János államtitkár urhoz. Az államtitkár urnak sikerült is az ügyre világosságot vetnie. Fölvilágosításom — azt hiszem — eloszlát minden félreértést a vizsgálat elrendelésére vonatkozóan, hozzátéve még azt, hogy az ügy lényegében a közlelmezési miniszter ur és az államtitkár ur közt semmi differencia nincs és nem is lehet. A miniszter ur Vass János államtitkár ur álláspontján van.

TELEFONSZÁMUNK:

Szerkesztőség 18. sz.
Nyomda 18. sz.

A béketárgyalás előtt

A konferencia a napokban megoyllik

Páris, január 2. Wilson e hó 6-án, vagy 7-én érkezik vissza Párisba. A szövetségesek megbeszélései az elnök visszatérése után hamarosan megkezdődik.

Páris, január 2. Az Echo de Paris jelentése szerint Lloyd George miniszterelnök e hét végén Párisba érkezik. A lap washingtoni jelentése szerint Wilson, ha csak valami közbe nem jön, február 10-én száll hajóra és visszatér Amerikába.

A dán király újévi beszéde

Kopenhága, január 2. Az újévi diszebed alkalmával a király beszédet tartott, melyben többek közt ezeket mondta:

— A háboru ugyan véget ért, hullámai azonban még mindig magasra esapnak. Csak azt remélhetjük, hogy a nagy szociális kérdéseket békésen oldják meg és hogy a viszály és az egyenetlenség nem fogja újra felszakítani azokat a sebeket, melyeket a háboru okozott. Nekünk, akiket a háboru pusztítása érintetlenül hagyott, nehéz megérteniünk, milyen mélyreható a hadviselt országok pusztulása és nyomora, azonban mindnyájan együtt szomorkodunk azokkal, akik szenvedtek és szenvednek és együtt örülünk azokkal, akik ismét országuk birtokába jutottak. Sohasem fogjuk elfelejteni azt a megértést, melyet az 1914. év sulyos augusztusi napjai óta velünk szemben tanúsítottak és amely számunkra is felvirradását jelenti annak a napnak, amelyen legbensőbb kívánságaink és óhajaink valóra válnak.

A poseni németek tiltakozása a megszállás ellen

Berlin, január 2. A nyugati poseni német néptanács a következő kérést intézte a német fegyverszüneti bizottsághoz:

800,000 német kéri a német fegyverszüneti bizottságot: teljes nyomatékkal hasson oda, hogy a békekonferencia döntése a német birodalomnak 1914 augusztus 1-i határait respektálja és fentartsa és semmi körülmények között se egyezzek bele abba, hogy a keleti tartományokat lengyel vagy ententes-csapatok szállják meg. A német néptanács kezeskedik arról, hogy ami a németeket illeti, a békét a keleten nem zavarják meg. — Minden ellentétes jelentés koholt. Uszító, vagy elnyomó politikáról Posen tartományban szó sem lehet.

A német kormány tiltakozik Radek berlini szereplése ellen

Berlin, január 2. Radek és társainak jogosulatlan németországi utazása alkalmából a német kormány a következő szikraírártat intézte Moszkvába:

Radek Károly, az orosz propaganda főnöke, a határellenörzés megkerülésével nélny elvtársával Berlinbe érkezett. A meg nem engedett lépés következményeit Radek és társai viselni fogják. A német kormány azonban szükségesnek látja, hogy az orosz képviselő-kehatolása ellen kifejezetten tiltakozzék. Radek magatartása csak megerősíti a kormányt abban az elhatározásában, hogy az orosz szovjet-kormány képviselőit a jövőben sem engedi be az országba.

Az olasz-délszláv konfliktus

Bern, január 2. Jovanovics, az új berni szerb követ, a *Gazette de Lausanne* tudósítója előtt kijelentette, hogy Olaszországnak az új délszláv államhoz való viszonya rendkívül komoly probléma. A követ az olaszok dalmáciai igényeire célozva kijelentette, hogy Olaszországot, ha Szerbia kárára imperiálista tendenciáknak hódol, csakhamar utoléri a sorsa. Ha Olaszország ellenséges magatartást tanúsít Szerbiával szemben, úgy Szerbia kenyérmagvait, nyersanyagait és fegyvertárait Csehországon keresztül fogja eljuttatni a vele baráti viszonyban levő országokba.

A *Gazette de Lausanne* ez alkalommal az olasz irredentista igényeknek még a hármasszövetség idejéből eredő térképét közli és azt mondja, hogy a mai olasz imperiálisták messze túlhaladja az olasz irredentának még a legszebb álmait is.

HIREK

A nagyváradi dandárparanesnokság Debrecenben. Ma reggel Nagyváradról Debrecenbe érkezett Raitsch ezredes, a 3-ik és 4-ik dandár paranesnoka, és tanácskozásokat folytatott az illetékes hatóságokkal a nagyváradi dandárparanesnokságnak Debrecenbe való áthelyezéséről. Az áthelyezés Nagyváradnak a románok által leendő megszállására való tekintettel fog megtörténni és természetesen a paranesnoksággal együtt a dandár tisztikarát és legénységét is Debrecenben, illetőleg Hajdúmegyében fogják elszállásolni.

Apponyi látogatása Hodzsa Milánál. Budapesti tudósítónk táviratozza: Politikai körökben híre terjedt annak, hogy Apponyi Albert meglátogatta Hodzsa Milánt, a prágai kormány budapesti megbízottját. Politikai körökben kombinációkat írtak ehhez a látogatáshoz. Hodzsa Milán a látogatásról egy újságíró előtt a következőket jelentette ki:

— Apponyi azért keresett föl, mert jószágigazgatója Pozsonyon keresztül Eberhardra akar utazni. Minthogy nem tudták, hogy Pozsonyon keresztül közlekedhetnek-e, ennek lehetősége iránt érdeklődött. Köztünk semmiféle politikai tárgyalás nem volt.

A népkönyha a népjóléti hivatal kezelésében. A városi tanács mai ülésén kimondta, hogy a népkönyhát, amely eddig társadalmi szerv vezetése alatt állott, a népjóléti hivatal vezetésébe adja át. Egyben elrendelte, hogy a spanyol járvány miatt eddig zárva volt népkönyha megnyitassék, a kiadások fedezésére 5000 koronát utalt ki és fölkerlte Sass Bélánét, aki eddig elismerésre méltó, önzetlen munkásságot fejtett ki a népkönyha vezetésében, hogy e munkát tovább is vállalja. Végül fölkerlte a tanács a szociáldemokrata párt vezetését, hogy két tagot delegáljon az ellenőrzést gyakorló népkönyha bizottságba.

Szilveszter-est a 3. gyalogezred Katona-Otthonában. Este fél 8 órai kezdettel kezdte meg a debreceni 3. gyalogezred katonaotthona művészestélyét, számos műkedvelő közreműködésével színielőadás mellett. Braun Mihály főbizalmi férfi id. Rózsássy László „Forradalom” c. igen szép prófógiával nagy hatást keltett. Ezután Gábor Andor „Közak életkép”-ét adták elő Markovics József katona, Biró Károly örmenter és Rózsási Lajos e. é. önkéntes tizedes igazán kitűnő alakítással. Ezután egy táncduett övetkezett, melyet Jákó Iduska és Hopp Oszkár lejtettek, a közönség zajos tetszése mellett. Darvassy Loncika és Faragó Mancika négykézre játszott Marsche-t következett, melyet a kívül előadónak meg kellett ismételni. Ungár József tize-

des kuplázott. Ezt követte Darvassy Loncika énekszáma Faragó Mancika zongorakíséretével, a közönség mindkettőjüket zajosan tapsolta. A többi szintén igen élvezetes számokért ezután mond a rendezőség köszönetet a szereplőknek. Az előadást táncmulatság követte, mely a késő órákig tartott. A táncmulatság közben lejátszott világposta játékon kisorsolt díjak kiosztása következett, melyből első díjat Ungár Sándorné, a második díjat Darvassy Loncika, a harmadik díjat pedig Jákó Iduska nyerte el. Különösen nagy büszkéséget fejtettek ki az innepély rendezésében Valkó Mariska és Udvarhelyi Irmska urleányok, akiknek ezután is hálás köszönetet fejezi ki a Katona Otthon vezetősége.

Nagy József pénzügyigazgató — miniszteri tanácsos. A hivatalos lap mai száma közli, hogy Nagy József debreceni pénzügyigazgatót a népkormány a pénzügyminiszteriumban miniszteri tanácsossá nevezte ki. A kinevezés általánosan nagy megelégedést és őszinte örömet keltett, mert Nagy József egyike ama vezető főtisztviselőeknek, akik közéleti működésükkel mindenkinek szeretettét, becsülését és elismerését szereztek meg.

A függetlenségi párt előadó-déltánja. A 48-as függetlenségi és köztársasági pártok programjuk tüzetes megvilágítása céljából az Arany Bika-mozgósínházban előadás-sorozatot tartanak, melyre a város férfi és női lakosságát ezemmel meghívják. I. előadás január 4-én, szombaton délután 5 órakor. Tárgy: A közoktatásügyi program; előadja Ferenczy Gyula dr. egyetemi tanár. Különösképpen városunk férfi és női tanítóinak és tanárainak figyelmét hívja fel az előadásra a szervező bizottság.

A szolgálatot nem teljesítő egyenruhaviselésé. Handler Gyula kormánybiztos a következő rendeletet bocsátotta ki:

Köztudomású, hogy a leszerelt katonai legénység a kellő számú polgári ruha hiányában továbbra is katonai egyenruhát visel. Ennek következménye, hogy a tényleges szolgálatot teljesítő katonákkal állandóan összetéveszthetnek. Miután e körülmény nem esznap a katonai és rendőri ellenőrzést nehezíti meg, hanem rontja a fegyelmet is, a melyre pedig az ország belső rendje, valamint a személy- és vagyonbiztonság érdekében a legnagyobb mértékben szükség van, feltétlenül kívánatos, hogy a leszerelt katonák tényleges szolgálatot teljesítő katonáktól könnyen megkülönböztethetők legyenek. Felhívom emellett a leszerelt, de katonai egyenruhákat viselő katonákat, hogy megkülönböztetésül vagy polgári főveget viseljenek, vagy katonai ruhájukat megfelelően alakítsák át, vagy legalább is sapkájukon állandóan és feltűnően fehér szalagot viseljenek. Figyelmeztetem a leszerelt katonákat, hogy a belügyminiszter urnak 9653. res. számú rendelete értelmében mindazokkal szemben, akik felhívásom dacára ruházatukban fenti megkülönböztetéseket nem alkalmazzák, a rendőrfőkapitányság útján az 1879. XL. t. c. 44. szakasza alapján a legszigorúbb megtorló eljárást tétetem folyamatba.

A Munkástanács e hó 3-án, pénteken este 7 órai kezdettel az Ipartestület dísztermében ülést tart.

Éjszakai betörés. Keddre virradó éjszaka betörők jártak Tárca Mihály Ferenc József-ut 10. szám alatt levő cipőüzletében, amelybe az utca felőli részen törtek be. — A tolvajok mintegy 6000 korona értékű talphört és felsőrészt loptak el. A rendőrség keresi a betörőket.

A kereskedő-társulati polgári fiúiskolában január 7—9-ig magánviszogatatók lesznek. A rendez előadások 10-én — pénteken — megkezdődnek. Az igazgatóság.

Ügyvédjelöltek segélye. Az ügyvédjelöltek országos szövetségének debreceni osztálya felhívja a jelölteket, hogy belépésüket mindnyájan jelentsék be. A leszerelt katonai ügyvédjelölteket pedig felszólítja, hogy — amennyiben segélyre igényt tartanak — adatkait dr. Tápay Károllyal (dr. Olchváry-iroda) közöljék.

A Nevelő Munkások Kamarájának középiskolai szakosztálya i. hó 4-én, szombaton délelőtt 10 órakor a kollégium kis tanácstermében gyűlést tart, amelyen dr. Medveczky Károly olvas fel A tanári munka értékéről. Minden nevelőmunkást szívesen lát a szakosztály.

Megsürgeti a tanács az egyetemi építkezéseket. A városi tanács mai ülésén kimondta, hogy fölír a közoktatásügyi miniszterhez és megsürgeti az egyetemi építkezéseket, annál inkább, mert az építkezések során az egyetemi tanárok lakásai is elhelyezést nyerének, már pedig a lakásszükség igen nagy Debrecenben és a megszállott területek menekültjeinek Debrecenbe jövelele folytán a lakásínség is növekedik.

A kistűzsdék szervezkedése. A debreceni kistűzsdék ma délután 5 órakor a kereskedelmi és iparkamara termében gyűlést tartottak, amelyen megalakították a kistűzsdék szervezetét és annak elnökévé Turai Frigyesné, alelnökévé Kónya Lászlónét, jegyzőjévé Kain Szerénát választották meg. A kistűzsdék szervezkedésének az a célja, hogy a nehéz megélhetési viszonyok, a nagy áruhiány miatt fokozottan érezhető gazdasági bajok ellen való küzdelemre egységesen lépjenek föl. A kistűzsdék szervezete legközelebb ülést tart, amelyen megbeszéljük a bajokat és azokat az eszközöket, amelyekkel segíteni vélnek azokon.

A Debreceni Vívóklub rekonstrukciója. A szépmultu városi vívóklubunk tagjai a háboru alatt jórészt távol voltak s most visszatérve városunkba, ennek a fontos testnevelési intézménynek rekonstrukciójára törekszenek. Az előzetes megbeszélések már megállapították az újjászervezés irányelveit és a legutolsó értekezleten kiküldött dr. Dávid István törvényszéki bíró, dr. Gergely Jenő ügyvéd, Fráter István huszárfőhadnagy, Feldmann Sándor bankigazgató és Csanak István huszárfőhadnagy tagokból álló előkészítő bizottság megalakította az alapszabályokat, országos nevű magyar mesterről gondoskodott és a clubhelyiségeket is rendezte, úgy, hogy a club közgyűlést rövidesen megtartja és a működését is pár nap alatt megkezdi. — Az előkészítő bizottságnál máris nagy számban jelentkeztek tagfelvétellel.

A földbirtokreformról szóló vitát tüzi ki a folyó hó 5-iki délután 5 órakor a Bika kistermében tartandó vitaestére a Polgári Radikális Párt, melyen mint előadó Balványi Béla ismert közgazdász szerepel. — Minden érdeklődőt szívesen lát és a párttagokat elvárja a Pártvezetőség.

Kérelem a megszállott területek lakóihoz. A megszállott területekről a fővárosba érkezőket, valamint a megszállott területekre visszautazókat felkérjük, hogy igen fontos ügyben szíveskedjenek a délelőtti órákban (9—1-ig) helyiségünkben (Múzeum-körút I., IV.) bennünket fölkeresni. Országos Propaganda-Bizottság.

Hölgyek naptára 1919-re, ára 19 korona 80 fillér. Rendkívül érdekes és dus tartalommal, finom selyem moiré-kötésben, ajándéknak is rendkívül célszerű. Kapható: Hegedűs és Sándor irod. és nyomdai r.-t. könyvkereskedésében, Piac-utca 34.

Közellátási ügyek

Savanyított káposzta-előadás. A közellátási hivatal savanyított káposztát hoz forgalomba Hatvan-utca 53. szám alatti helyiségében úgy kereskedők részére viszonteladás céljából, mint közvetlen fogyasztók részére. Kereskedők utalványukat a közellátási hivatalnál válthatják ki, közvetlen fogyasztók pedig az átvétel alkalmával a helyszínén fizetnek. A savanyított káposzta ára fogyasztóknak kilogramonként 1 korona 30 fillér.

Boxkali gyermekcipők börtalppal. 26—35 fülcipők 36—39 számig kaphatók a Népruházati Hivatalban (Batthyány-u. 1. sz.). Közélelmelési ügyosztály.

SZÍNHÁZ**MŰSOR:****Csokonai-színház**

PÉNTEK: Sámson, színmű. B) bérlet.
SZOMBAT: Délután: A kőszívű ember fiai. Első rész. — Este: Három a kislány, operett. B) bérlet.
VASÁRNAP: Délután: Vandergold kisaszszony, operett. Este: Aranyember, dráma.

Vigszínház

PÉNTEK: Három a kislány, operett.
SZOMBAT: Délután: Kőrisalány, operett. Este: Csókpirulák, piros színlapos bohózat.
VASÁRNAP: Délután: A Szabin-nők elrablása, vígjáték. Este: Kőrisalány.

A színházi iroda hírei. Honthy Hanna, Sereg, Szánthó, Heltai, Remete, Káldor, Várnai lépnek fel a Három a kislány mai előadásán a Vigszínházban. — A kőrisalány szombaton délután kerül színre a Vigszínházban. A címszerepet Zöldhelyi Anna játssza. — Cserebere, Ujhelyi vígjátékát hétfőn mutatja be a Vigszínház. — A Szabin-nők elrablása, Ez a kacagtató bohózat vasárnap délután kerül színre a Vigszínházban. — Szombaton délután a Csokonai-színházban A kőszívű ember fiai II. rész kerül színre.

Színházi előadások kezdete egylegére maradjon este fél nyolc órákor. Amennyiben a kormányrendelet Debreczenben is 9 órára rendelné a zárót, úgy az előadások kezdetét a színházi iroda közölni fogja.

Bérlők figyelmébe. Az igazgatóság felkéri a t. bérlőket, hogy január elsejével esedékes második félévi bérletet a Csokonai-színház irodájában naponta délelőtt 11 órától 12-ig befizetni szíveskedjenek.

Rátkay Márton, Gyártás Dezső utóéletetlen humorokkal filmen is páratlanok. A Harrison és Barrison II. című négyfelvonásos burleszk bohózatban nagyszerűt produkálnak. Ez a film, melyet az Apolló ma mutat be, világkörútra fog indulni.

A vörös lobogó című világtorradalmi dráma, mely az Internacionálét és a bolsevizmust viszi a vászonra, ma kerül bemutatásra az Urániában. Ez a nagystíliú mozgófénykép a szociáldemokrácia, a bolsevizmus és a polgári pártok harcáról szól. Minden jelenete a mai ember életének, fájdalmának és reményességének mintegy tükröképe. A vörös lobogó szerzője a világhírű dán író, Sophus Michaëlis, főszereplője a népszerű Gunnar Tolnaes. Százezer ember forradalmi tüntetése, pártok harca és bukása, osztályuralmak letünése és az igazság, a jog és a tiszta erkölcs diadala: ez a film témája, melyben Gunnar Tolnaes mint népröbium fog ismét hódítani. Jegyélvétel.

Városi faultványok beváltása

A városi tanács 1918. évi december hó 19-én tartott ülésében 27.063—918. szám alatt hozott határozatával kimondta, hogy 1919. évi január hó elsejétől kezdődőleg a városi faultványok bármelyikénél csak 1919. évben kiállított faultványok válthatók be.

Ennek következtében felhívjuk a város közönségét, hogy mindazok, akiknek 1918. évből vagy korábbi időből származó beváltatlan faultványuk (ideértve a tisztviselői faultványokat is) van, újabb, 1919. évi faultványra való becserelés végett e hó 7-ikétől kezdődőleg a város házipénztáránál jelentkezni szíveskedjenek. A hivatkozott számú tanácsi határozat szerint azonban újabb faultványok csak a mindenkorl raktári készlet erejéig adhatók ki, minél fogva mindazok, akik 1919. évre újabb faultványt kapnak, kötelesek a fát az faultvány kiállításától számított nyolc napon belül a raktárból, illetőleg a kiutalási helyről elszállíttatni.

Városi házipénztár.

Legújabb regényujdonságok

Drasche-Lázár Alfréd

A tűzkereszt.

Regény, a Tűzpróba c. regény folytatása. Ára 14 kor.

Herceg Ferenc

Tilla 7 jelenés.

Ára 4 kor, 50 fillér.

Kafka Margit legújabb könyve:

A révnél.

Elbeszélések. Ára 8 kor, 60 fill.

Kóbor Tamás

A halál.

Ára 10 kor.

Üchtritz-Amade grófné

feltűnést keltő új írónőtől

Anta egyiptomi hercegnő.

Ó-egyiptomi regény. Ára K 13-60.

Huysmans

Ott lenn (Lábas).

Regény. Ára 20 kor.

Szomory Dezső

Matuska.

Színmű. Ára 6 kor.

Csathó Kálmán

Blanche a szegény rokon.

Regény. Ára 8 kor.

Somlay Károly

Boldogasszony szolgája.

Regény. Ára 7 kor.

Uj 5-ik kiadásban megjelent:

Drasche-Lázár Alfréd

Tűzpróba.

Regény. Ára 10 kor.

Csermely Gyula

A vörös kérdőjel.

Ára 8 kor.

10 százalék felár. Kaphatók:

Hegedüs és Sándor

könyvesboltjában

Piac-utca 34. szám.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szóig 2 korona, minden további szó 20 fillér. Vasár- és ünnepnapokon 10 szóig 3 korona, minden további szó 30 fillér. Képv. betűkkel nyomottak kétszeresen számítódnak.

Aranyat-ezüstöt,
brilliantokat, bármely szülő zálogleveleket (zálogcédlúkat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árra veszek. — Meghívásra házhoz is elmegyek, Steiner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Első ház.
Főtér, villamos, vasúthoz közel, jóvelmező bérház, kétrétegebeli utcai modern és többredebeldi udvari lakással. 3. esetleg 5 szoba aronnali beköltözésre eladó. Dezső, Maróthy-utca 19.

Eladó
Ondódon, a Cucában 32 és fél hold első osztályu tanyás földbirtok. A látóképi esárdán túl, a Mátó-uj szőlő, kertész és Vértési tanyával szemben, kitűnő gazdasági épületekkel elátva, 2 szobás lakás, göré istálló stb. Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-utca 17.

Rikkancsok

azonnal felvételnek a kiadóhivatalban.

Tiszti műhelybe szabók és czipészek

felvételnek Jelenkezés Péterfia laktanya 104. sz. szoba délután 2-től 4-ig.

Akinek
törött aranya, ezüstje, ékszeze, vagy záloglevele van eladó, hívja meg Krámerl. Arany Bika-hétkáz 3.

Lapkihordó

szszonyokat jó illetéssel felvesz a kiadóhivatal. :: ::

Eladó
Ondódon, a Cucában 10 és fél hold első osztályu szántóföld a nagyhegyes szőlőben, Jóna tanyá mellett, Perencz-dűlő szőlő, Értekezhetni a Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

KÖNYVUJDONSÁGOK:

Wilde Oszkár

A SZÉPSÉG FILOZOFIÁJA

K 9—

Bereudy Katalin

AMIG EGY LEÁNY 18 ÉVES LETT

K 9—

Flaubert Gustave

SZENT ANTAL MEGKISÉRTETÉSE

K 10—

Pillsy Lajos

DEKROA VIKTOR CSUDÁLATOS ÉLETE

K 14—

Lázár István

A PAPAGÁLY

K 14—

D'Annunzio

TALÁN IGEN, TALÁN NEM

:: Uj kiadásokban megjelent ::

Tolstoj

A KREUTZER SZONÁTA

K 3-50

Eise Jerusalem

A SZENT SKABABEUSZ

K 14—

10 % felár

kaphatók:

HEGEDÜS és SÁNDOR

irodalmi és nyomdai P.-C. könyvkereskedésében

PIAC-UTCA 34.